

Απόβαση στη Νορμανδία

Η πιο Μεγάλη Μέρα

Μέρος Α΄

του Αντιναύαρχου (εα) Ξενοφώντα Μαυρογιάννη Π.Ν.

Καναδοί στρατιώτες στα καράβια για τη μεγάλη περιπέτεια

6 Ιουνίου 1944. Η πιο Μεγάλη Μέρα. Η Ημέρα – D όπως επικράτησε να λέγεται. Τα μεσάνυχτα άρχιζε η εισβολή των Συμμάχων στην Ευρώπη. Στις 00.15 επίλεκτοι άνδρες της 101ης και 82ας Αερομεταφερόμενης Μεραρχίας του αμερικανικού Στρατού έπεφταν με τα αλεξίπτωτά τους στη Νορμανδία. Πέντε λεπτά αργότερα σε απόσταση 80 χλμ. ανατολικότερα θα ακολουθούσαν οι συνάδελφοί τους της 6ης Αερομεταφερόμενης Βρετανικής Μεραρχίας. Ήταν τα ακραία όρια του πεδίου της μάχης της Νορμανδίας.

Τη νύχτα, πριν από το ξημέρωμα της 6ης Ιουνίου, ενώ οι αλεξιπτωτιστές μάχονταν στους σκοτεινούς αγρούς της Νορμανδίας, ο μεγαλύτερος στόλος, η μεγαλύτερη αρμάδα που είχε γνωρίσει ποτέ η Ιστορία, 5.000, περίπου, πλοία (4.126 μεταφορικά με τη συνοδεία 800, περίπου, πολεμικών μεταξύ των οποίων και 2 ελληνικά, οι κορβέτες «Τομπάζης» και «Κριεζής») που μετέφεραν 176.000 στρατεύματα με το υλικό τους, κατευθύνονταν προς τις πέντε ακτές αποβάσεως, Γιούτα, Ομάχα, Γκόλντ,

Τζούντο, Σουόρντ. Τα πλοία υποστήριζαν 7.000 αεροσκάφη, ενώ άλλα 2.500 βαρέα βομβαρδιστικά το προηγούμενο διάστημα είχαν εκτελέσει στρατηγικούς βομβαρδισμούς ρίχνοντας 10.000 τόνους βομβών, για να παραλύσουν τα βιομηχανικά κέντρα, συστήματα επικοινωνιών και εγκαίρου προειδοποιήσεως των Γερμανών, γέφυρες, εργοστάσια κ.α.

Αρχίζοντας στις 06.30, μερικές χιλιάδες απ' αυτούς τους μαχητές, βγήκαν στην ακτή με το πρώτο κύμα αποβάσεως.

«Πίστεψέ με, Λαγκ, οι πρώτες είκοσι τέσσερις ώρες της εισβολής θα είναι αποφασιστικές... Η μοίρα της Γερμανίας εξαρτάται από το αποτέλεσμα...», για τους συμμάχους, όπως και για τη Γερμανία, θα είναι η πιο Μεγάλη Μέρα έγραφε ο στρατάρχης Έρβιν Ρόμμελ στον υπασπιστή του στις 22 Απριλίου 1944.

Γι' αυτή την «πιο Μεγάλη Μέρα» του πολέμου έχουν γραφεί πολλά, πάρα πολλά, από ειδικούς συγγραφείς, μικρούς και μεγάλους. Εμείς εδώ δεν θα ασχοληθούμε με το στρα-

τιωτικό σκέλος της απόβασης. Θα ασχοληθούμε με κάτι πιο ανθρώπινο, αλλά εξίσου σημαντικό. Θα παραθέσουμε χαρακτηριστικά περιστατικά των μαχητών των συμμαχικών δυνάμεων που πάτησαν το πόδι τους εκείνο το πρωί στη Νορμανδία, του εχθρού που πολέμησαν, των πολιτών που βρέθηκαν μπλεγμένοι στην παραζάλη της ημέρας εκείνης. Πολλά απ' αυτά, παρατίθενται στο βιβλίο του Αμερικανού πολεμικού ανταποκριτού Κορνέλιους Ράϊαν «Η πιο Μεγάλη Μέρα». Ό,τι ακολουθεί είναι η ιστορία ανθρώπων που η μοίρα τους έταξε να λάβουν μέρος στην τιτανομαχία αυτή.

Πολλοί στρατηλάτες στην ιστορία των λαών και των πολέμων οδήγησαν πολυάριθμους στρατιώτες στη μάχη, λίγοι όμως –ίσως κανένας– τόσοσους πολλούς, με τόσο πολύπλοκο εξοπλισμό, όσον ο Ντουάϊτ Αϊζενχάουερ, ο Ανώτατος Διοικητής της επιχείρησης «Overlord» κατά την απόβαση στη Νορμανδία.

Διοικούσε, σχεδόν, 3.500.000 στρατιώτες των Συμμάχων, από τους οποίους κοντά στο 1.500.000 ήσαν Αμερικανοί, στρατιώτες, ναύτες, αεροπόροι και πεζοναύτες. Οι Βρετανοί και Καναδοί έφθαναν, σχεδόν, το 1.750.000. Εκτός απ' αυτούς υπήρχαν μαχητές Γάλλοι, Πολωνοί, Τσέχοι, Βέλγοι, Νορβηγοί και Ολλανδοί.

Τόσοι πολλοί άνθρωποι με το υλικό τους, 20 εκατομμύρια τόνοι, βάραιναν πολύ το αγγλικό έδαφος, ώστε να λέγεται σκωπτικά: «Αν η Αγγλία δεν βουλιάζει το οφείλει στις χιλιάδες των αεροστάτων και των αντιαεροπορικών φραγμάτων που την κρατούν στην επιφάνεια».

Ποτέ, μέχρι τότε, Αμερικανός δεν είχε διοικήσει τόσοσους πολλούς άνδρες από τόσες πολλές χώρες και δεν είχε επωμιστεί ένα τόσο φοβερό φορτίο ευθύνης.

Ο Ανώτατος Αρχηγός, άνθρωπος

αποφασιστικός, σύννους με μεταδοτικό χαμόγελο, απέφευγε τις επιδείξεις και τις φανφάρες. Δεν είχε τίποτα το εκκεντρικό ή φανταχτερό πάνω του, αντίθετα από πολλούς άλλους φημισμένους διοικητές, εκτός από τα τέσσερα άστρα του βαθμού του, μια μοναδική ταινία παρασήμων και τη φλεγόμενη σπάθη, διακριτικό του Ανώτατου Αρχηγού της Συμμαχικής Εκστρατευτικής Δύναμης. Τους ώμους του βάραινε η τεράστια ευθύνη που είχε να οδηγήσει τόσες ανθρώπινες ψυχές στη μάχη.

Η διαμονή του σ' ένα τροχόσπιτο στο Σάουθγουϊκ Χάουζ της Νότιας Αγγλίας ήταν απλούστατη, όπως ταιριάζει σε μια εκστρατεία. Τις συσκέψεις με τους επιτελείς του τις έκανε, συνήθως, στη σκηνή που βρισκόταν δίπλα στο τροχόσπιτο.

Το έργο που είχε αναλάβει από τους Αρχηγούς των Διασυμμαχικών Επιτελείων συνοψιζόταν σε μία παράγραφο: «Θα εισέλθετε εις την ήπειρον Ευρώπην και από κοινού με τα άλλα Ηνωμένα Έθνη θα αναλάβετε επιχειρήσεις, αι οποίαι θα έχουν αντικειμενικόν σκοπόν το κέντρον της Γερμανίας και την καταστροφήν των Ενόπλων της Δυνάμεων....»

Οι ώρες της αναμονής

Από της 17 Μαΐου είχε αποφασίσει πως η Ημέρα-D έπρεπε να είναι μία από τις 5, 6 ή 7 Ιουνίου που είχαν δύο από τις βασικές προϋποθέσεις για μία απόβαση: ανατολή φεγγαριού σε προχωρημένη ώρα και λίγο μετά την αυγή χαμηλή παλίρροια. Τελικά επιλέχθηκε η απόβαση να γίνει στις 5 Ιουνίου.

Στις 21.30 της Κυριακής 4 Ιουνίου, οι Ανώτεροι Διοικητές του Αϊζενχάουερ και οι επιτελάρχες τους έκαναν σύσκεψη στη βιβλιοθήκη του Σάουθγουϊκ Χάουζ για να λάβουν την τελική απόφαση για την απόβαση. Την προηγούμενη οι μετεωρολογικές συνθήκες και προβλέψεις ανάγκασαν τον Αϊζενχάουερ να αποφασίσει μία αναβολή 24 ωρών, παρά την αντίθετη γνώμη του Μοντγκόμερι.

Ο επικεφαλής μετεωρολόγος της R.A.F., επισμηναγός Στάνγκ, άρχισε την ενημέρωση. Επικρατούσε απόλυτη σιωπή και τα μάτια όλων ήσαν καρφωμένα επάνω του: «Κύριοι.... υπήρξαν ορισμένες ξαφνικές και αναπάντεχες εξελίξεις στην κατάσταση»,

Το τελευταίο σύνθημα του στρατηγού Αϊζενχάουερ στους αλεξιπτωτιστές "Full victory, nothing else...", "Ολοκληρωτική νίκη και μόνο αυτή"

άρχισε να λέει. Είχε επισημανθεί ένα νέο μέτωπο καιρού να κινείται από τις Αζόρες που μέσα στις επόμενες ώρες θα προκαλούσε βαθμιαία, αίθριο καιρό στις περιοχές της επίθεσης. Η βελτίωση αυτή θα διαρκούσε ολόκληρη την επόμενη μέρα και μέχρι το πρωί της 6ης Ιουνίου. Μετά ο καιρός θα άρχιζε και πάλι να χαλάει.

Μόλις τελείωσε την ενημέρωση ο Στάνγκ βροχή έπεφταν οι ερωτήσεις για σίγουρη πρόβλεψη. Αυτός, όμως, αρνήθηκε να υποσχεθεί περισσότερα: «Αν απαντούσα στα ερωτήματά σας δεν θα ήμουν μετεωρολόγος. Θα ήμουν Θεός».

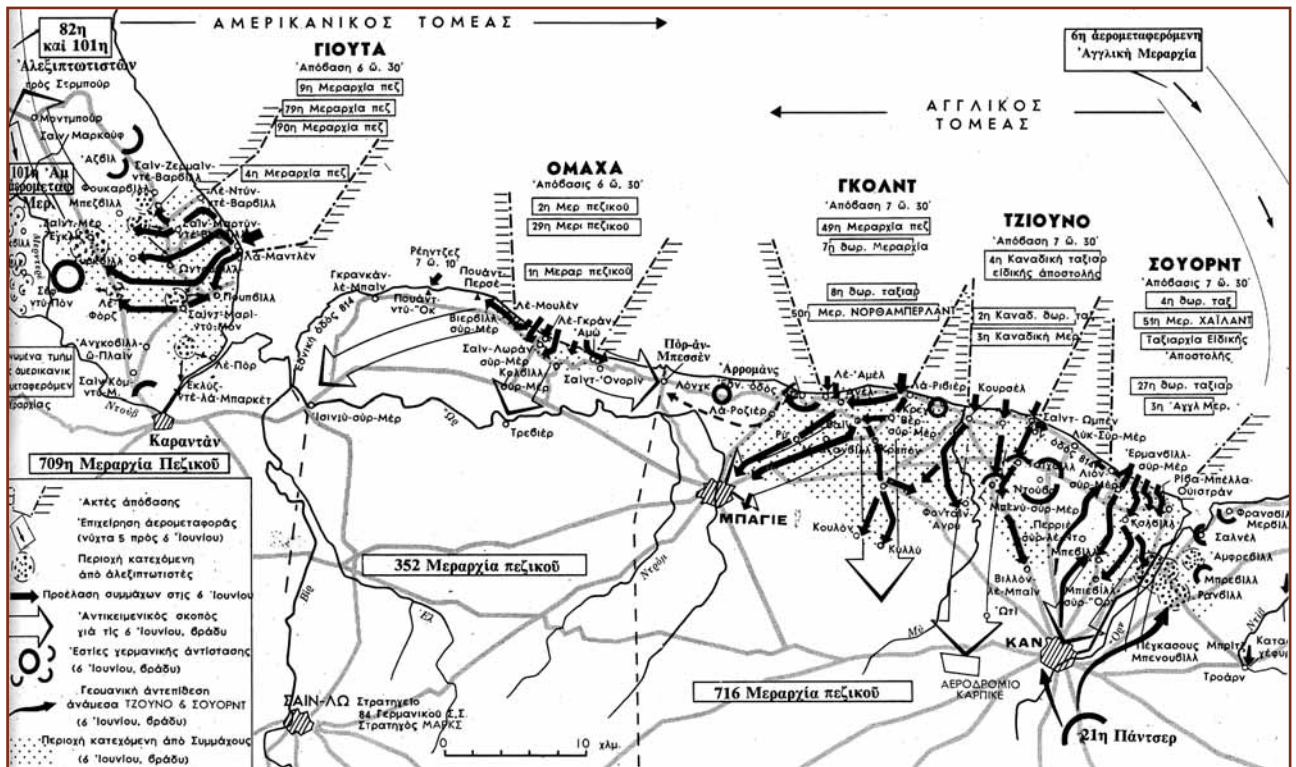
Η επιστήμη έφθανε μέχρι εδώ. Η απόφαση για την απόβαση ήταν πλέον θέμα των στρατηγών.

Ο Αϊζενχάουερ αφού άκουσε τη γνώμη των διοικητών του αισθάνθηκε τους ώμους του ακόμα βαρύτερους. Από την απόφασή του εκατομμύρια άνθρωποι θα οδηγούνταν στη δόξα ή την καταστροφή. Με σταυρωμένα χέρια, κοιτώντας κάτω στο τραπέζι, έδειχνε απόκοσμος και μοναχικός. Τα λεπτά περνούσαν με απόλυτη σιγή. Γυρίζοντας το βλέμμα προς τους διοικητές του, λέει: «Δίνω τη διαταγή της απόβασης με μισή καρδιά. Αλλά πρέπει» Ο κύβος ερίφθη!

Ο Αϊζενχάουερ και οι διοικητές του βγήκαν βιαστικά από τη βιβλιοθήκη. Έπρεπε να δώσουν τις εντολές για τη μεγαλύτερη απόβαση της Ιστορίας, που θα έβαζε τέλος στη παραφροσύνη του Χίτλερ να κυριαρχήσει στο κόσμο.

Από την άλλη πλευρά ο πεντηταετής στρατάρχης Έρβιν Ρόμμελ, γνωστός με το όνομα «Αλεπού της Ερήμου», διοικητής τώρα της Ομάδας Στρατιών Β', της πιο ισχυρής δύναμης των Γερμανών στη Δύση που το αρχηγείο του ήταν στον πύργο του Λα Ρος-Γκυγιόν, είχε την τεράστια ευθύνη της απόκρουσης της συμμαχικής επίθεσης στην Ευρώπη, την ώρα που θ' άρχιζε.

Από την πρώτη μέρα που έφθασε στο Παρίσι το Νοέμβριο του 1943, τα προβλήματα τού που και πως θα αντιμετώπιζε τη συμμαχική επίθεση τού είχαν επιβάλει ένα σχεδόν, ασήκωτο βάρος. Το πολυδιαφημισμένο αδιαπέραστο «Τείχος του Ατλαντικού» δεν ήταν έτσι όπως το παρουσίαζε η γερμανική προπαγάνδα. Κατέβαλε τεράστιες προσπάθειες για να βελτιώσει και να οργανώσει τις οχυρώσεις στις πιθανές ακτές απόβασης. Βρισκόταν σε μία συνεχή υπερένταση. Ετοιμαζόταν να δώσει την πιο απελπισμένη μάχη της ζωής του. Είχε υπό τις διατα-

Οι ακτές της απόβασης

Αμερικανοί αλεξιπτωτιστές στοιβαγμένοι μέσα σε ανεμοπλάνο έχουν βάψει τα πρόσωπα τους στο χρώμα της νύχτας. Ένας ανάμεσα τους κρατάει περήφανος στα χέρια του ένα μπαζούκα

γές του, περισσότερους από μισό εκατομμύριο άνδρες που επάνδρωναν την αμυντική γραμμή κατά μήκος της ακτής, 1280 χλμ. Η κύρια δύναμή του, η 15η Στρατιά ήταν συγκεντρωμένη στο στενότερο σημείο της Μάγνης, ανάμεσα στη Γαλλία και την Αγγλία.

Στις 19 Μαΐου έγραφε στη γυναίκα του Λουκία-Μαρία, που της εμπιστευ-

όταν τα πάντα. «Ελπίζω πως θα μπορέσω να προχωρήσω στα σχέδιά μου ταχύτερα από πριν... Αναρωτιέμαι εάν θα μπορέσω να εξοικονομήσω μερικές ημέρες τον Ιούνιο να λείψω από εδώ. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει καμία πιθανότητα».

Η εκτίμηση του Ρόμελ την οποίαν έστειλε στον προϊστάμενό του στρα-

τάρχη φον Ρούνστεντ, στο αρχηγείο του, το γνωστό OB West (Oberbefehlshaber West), που ήταν υπεύθυνος για την άμυνα όλης της Δυτικής Ευρώπης, έγραφε πως οι Σύμμαχοι είχαν φθάσει σε «υψηλό βαθμό ετοιμότητας» αλλά πως «σύμφωνα με την υπάρχουσα πείρα αυτό δεν δείχνει πως η απόβαση ήταν άμεση.....»

Αυτή τη φορά η εκτίμηση του Ρόμελ αποδείχθηκε λανθασμένη.

Ώρα 7 το πρωί της Κυριακής 4 Ιουνίου ο Ρόμελ ξεκινούσε με το αυτοκίνητό του από το Λα Ρος-Γκυγιόν για τη Γερμανία. Τον συνόδευαν ο υπασπιστής του Λαγκ και ο συνταγματάρχης φον Τέμπελχολφ. Ένας ειδικός και πολύ ανθρωπίνος λόγος τον έκανε να είναι κοντά στη σύζυγό του την Τρίτη 6 Ιουνίου. Γίόρταζε τα γενέθλιά της.

Εκείνη την ανταριασμένη κυριακάτικη νύχτα της 4ης Ιουνίου οι δυνάμεις της απόβασης συνέχιζαν να περιμένουν σ' ολόκληρη την Αγγλία τη διαταγή να ξεκινήσουν. Φορτωμένοι οι άνδρες στα πλοία περίμεναν μέσα στη μοναξιά, την ανησυχία, το φόβο. Είχαν περάσει 18 ώρες από τότε που είχε δοθεί η διαταγή να περιμένουν. Σκέφτονταν τις οικογένειές τους, τις γυναίκες τους, τα παιδιά τους, τις αγαπημένες τους. Κι όλοι μιλούσαν

για τις μάχες που τους περίμεναν. Κα- νείς δεν μπορούσε να συλλάβει με το μυαλό του πως θα έμοιαζε η Ημέρα - D. Ο καθένας ετοιμαζόταν να την αντιμετωπίσει με το δικό του τρόπο.

Ο Αμερικανός ανθυποπλοίαρχος Μπάρτον Φαρ στο αντιτορπιλικό «Χέρτον» είχε γράψει ένα γράμμα στο γιό του που δεν είχε ακόμα γεννηθεί πως θα γύριζε γρήγορα πίσω. Δεν φαντάστηκε ποτέ ότι η γυναίκα του μπορούσε να γεννήσει κορίτσι. Κι' όμως τον ίδιο Νοέμβριο απέκτησε γιο.

Στο Νιούχαιβεν ο Βρετανός δεκα- νέας της III Αγγλικής Μεραρχίας τα είχε βάλει με τον εαυτόν του γιατί είχε μιλήσει ασυλλόγιστα στη γυναίκα του Χίλντα όταν, μετά από τέσσερα χρόνια που ήταν παντρεμένοι, του ανακοίνωσε, λίγες ημέρες πριν από την απόβαση, ότι ήταν έγκυος. «Μα την αλήθεια, ωραίο καιρό διάλεξες», της απάντησε.

Μερικοί άνδρες, κύριοι του εαυτού τους, με μια μακάρια ηρεμία, κοιμό- νταν βαθιά. Ένας απ' αυτούς ήταν και ο επιλοχίας Στάνλεϊ Χόλλις, παλιά «καραβάνα» στο στράτευμα. Ήταν παρών στην εκκένωση της Δουγκέρ- κης και ήξερε καλά τι τον περίμενε. Τέρας ψυχραιμίας όποτε τούμενε λί- γος χρόνος είχε μάθει να κοιμάται.

Στο μεταγωγικό «Νιου Άμστερ- νταμ» ο ανθυπολοχαγός Τζώρτζ Κέρτσονερ του 2ου βρετανικού Τάγμα- τος «Κυνηγών» λογόκρινε τα γράμ- ματα της διμοιρίας του. Εκείνο το βράδυ ήταν πιο πολλά, πάρα ποτέ. Όλοι είχαν γράψει μεγάλα γράμματα στους δικούς τους.

Αυτοί όμως που υπέφεραν περισσό- τερο ήσαν οι στρατιώτες των νηοπο- μπών που, αφού όλη την ημέρα ταλαι- πωρούνταν με την τρικυμία της Μάγ- χης, μουσκεμένοι και αποκαμωμένοι γύρισαν πίσω, λόγω της αναβολής. Στις 11 το βράδυ όλα τα πλοία είχαν επαναπλεύσει.

Τα μεσάνυχτα τα σκάφη της ακτο- φυλακής και τα αντιτορπιλικά άρχι- σαν να συγκεντρώνουν και πάλι τις νηοπομπές, μια τεράστια δουλειά. Αυ- τή τη φορά δεν θα υπήρχε αναβολή. Ξημέρωνε η Δευτέρα 4 Ιουνίου.

Η ομίχλη, σαν σάβανο, σκέπαζε τις ακτές της Νορμανδίας, εκείνο το πρω- ινό. Η βροχή έπεφτε συνεχώς. Πέρα από τις ακτές απλώνονταν ακανόνι- στα χωράφια, γεμάτα φράχτες. Πάνω

Ύστερα από τον φρικτό καιρο την παραμονή, ο ήλιος φάνηκε λαμπρός τη μέρα που έγινε η απόβα- ση και η θάλασσα γαλήνεψε

τους είχαν γίνει αμέτρητες μάχες και θα γίνονταν ακόμα πιο πολλές. Από την εποχή των Ρωμαίων είχαν γνωρί- σει πολλούς εισβολείς. Τα χωράφια κλεισμένα από ψηλά αναχώματα εί- χαν πάνω τους θάμνους και δεντράκια που είχαν χρησιμοποιηθεί σαν φυσι- κές οχυρώσεις. Οι κάτοικοι των μι- κρών χωριών, άγνωστων στον περισ- σότερο κόσμο, ζούσαν τέσσερα χρό- νια υπό την κατοχή των Γερμανών.

Στη Βιερβίλ, ένα απ' αυτά τα χωριά, οι Γερμανοί πυροβολητές μέσα στα πυροβολεία τους και τα καμουφλαρι- σμένα οχυρά στην άκρη της ακτής, εί- χαν αρχίσει την καθημερινή τους ερ- γασία. Ήταν η ακτή που σε λίγο θα γι- νόταν γνωστή σαν ακτή Ομάχα. Η ώρα ήταν 6.15 το πρωί της Δευτέρας 5 Ιουνίου.

Ο δικηγόρος Μισέλ Αντερλαί, 31 χρόνων, παρακολουθούσε από το σπί- τι του, πάνω σ' ένα λόφο, τους Γερμα- νούς να σκάβουν, ν' ανοίγουν τρύπες και τούνελ στους λοφίσκους. Βαθειά θλίψη πλάκωνε την καρδιά του. Οι Γερμανοί θα γκρέμιζαν το πέτρινο σπί- τι του, την άλλη μέρα 6 Ιουνίου, γιατί χρειαζόνταν τούβλα και πέτρες.

Στις 6.30 το πρωί της Δευτέρας με προφύλαξη, σε χαμηλή ένταση, άνοι- ξε το ραδιόφωνο για ν' ακούσει BBC. Αυτό απαγορευόταν, αλλά κι αυτός ήταν ένας τρόπος αντίστασης που έκαναν χιλιάδες Γάλλοι. Όπως πάντα μετά τις ειδήσεις ο συνταγματάρχης Ντάγκλας Ρίτση που μεταβίβαζε εντολές του Ανώτατου Στρατηγείου των Συμμαχικών Εκστρατευτικών Δυ-

νάμεων, θα διάβαζε ένα σημαντικό μήνυμα: «Σήμερα Δευτέρα 5 Ιου- νίου... Την κατάλληλη στιγμή θα δοθούν εντολαί μεγάλης σημασίας...» Ο Αντερλαί κατάλαβε ότι θα αφορού- σαν στην απόβαση. Όλοι ήξεραν πως πλησίαζε.

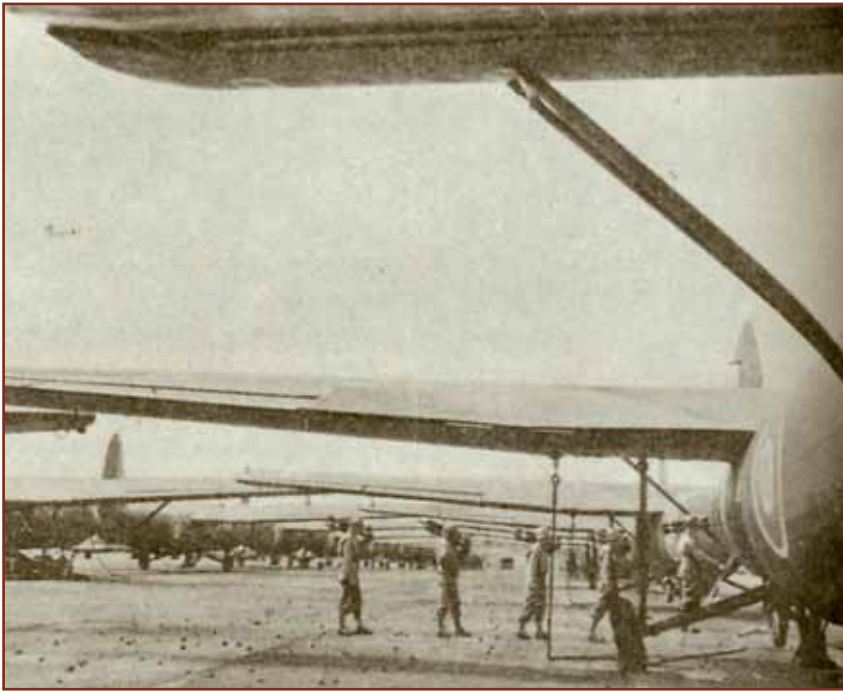
Δεκαπέντε χιλιόμετρα μακριά στην πόλη Μπαγιέ μια όμορφη δεκαεννά- χρονη δασκάλα, η Ανν Μαρί, ετοιμα- ζόταν να ξεκινήσει για το σχολείο της. Ήταν χαρούμενη γιατί την επομέ- νη, 6 Ιουνίου, θα ξεκινούσαν οι καλο- καιρινές διακοπές. Τότε όμως, ένας νεαρός Αμερικανός από το Ροντ Αί- λαντ θα έπεφτε με το αλεξιπτωτό του, σχεδόν πάνω στο χτήμα της, που αργότερα θα τον παντρευόταν.

Στο μικρό χωριό Λα Μαντλέν, πίσω από τις αμμοθίνες, στην ακτή που σύ- ντομα θα γινόταν γνωστή σαν ακτή Γιούτα, ο Πωλ Γκαζανζέλ άνοιξε το καφεενδάκι του, όπως κάθε μέρα.

Από τα εκατομμύρια Γάλλων που ζούσαν στη Γαλλία, μόνο λίγοι γνώρι- ζαν πόσο κοντά ήταν η εισβολή. Όλοι κι' όλοι ήσαν καμιά δεκαριά. Κι' αυτοί ήσαν οι αρχηγοί των Μακί, της γαλλι- κής αντίστασης.

Ο μεγάλος στρατός, άνδρες και γυ- ναίκες, της αντίστασης, τέσσερα χρό- νια τώρα, έκανε ένα σιωπηλό πόλεμο που συχνά, μπορεί να μην ήταν θεα- ματικός, ήταν όμως πάντα επικίνδυ- νος. Χιλιάδες είχαν εκτελεστεί και ακόμα περισσότεροι βρίσκονταν στα στρατόπεδα συγκεντρώσεως.

Τις προηγούμενες ημέρες είχαν πά- ρει από το BBC πολλά κωδικοποιημένα

Ανεμοπλάνα στη σειρά, έτοιμα να περάσουν τη Μάχη

μηνύματα που προειδοποιούσαν ότι η εισβολή επίκειται. Ένα απ' αυτά ήταν ο πρώτος στίχος από το ποίημα του Βερλαίν «Chansons d' Automne» που μεταδόθηκε την 1η Ιουνίου. Με ανυπομονησία περίμεναν το δεύτερο στίχο, όπως και άλλα μηνύματα που θα έδιναν εντολές για τα προσυμφωνημένα σαμποτάζ. Το «Κάνει ζέστη στο Σουέζ» για σαμποτάζ στο σιδηροδρομικό δίκτυο και το υλικό και το άλλο «Τα ζάρια είναι πάνω στο τραπέζι» για κόψιμο των τηλεφωνικών και τηλεγραφικών καλωδίων. Ακόμα και τότε οι αρχηγοί της αντίστασης δεν θα γνώριζαν την ακριβή περιοχή της εισβολής.

Ο Γκυγιώμ Μερκαντέ, αρχηγός του τομέα που περιλάμβανε την περιοχή της ακτής Ομάχα το βράδυ της Δευτέρας 5 Ιουνίου, βρισκόταν στο υπόγειο του ποδηλατάδικου του στο Μπαγιέ, όταν άκουσε το «Κάνει ζέστη στο Σουέζ». Του κόπηκε η ανάσα. Μετά μια μικρή παύση του εκφωνητή ακούστηκε «Τα ζάρια είναι πάνω στο τραπέζι». Ήταν μια στιγμή που ποτέ δεν θα ξεχνούσε, όπως έλεγε αργότερα. Ακολούθησαν και άλλα μηνύματα που αφορούσαν άλλες ομάδες αντίστασης, που η κάθε μία ήξερε τι έπρεπε να κάνει. Έκλεισε το ραδιόφωνο και έφυγε, αμέσως, για να εκτελέσει με την ομάδα του το σαμποτάζ.

Η Δευτέρα 5 Ιουνίου ήταν για τους

Γερμανούς μία μέρα ήσυχη, χωρίς απρόοπτα. Ο καιρός ήταν άσχημος με συνεχή βροχή. Στο Παρίσι, στο Αρχηγείο της Λουφτβάφφε ο επικεφαλής της μετεωρολογικής υπηρεσίας, συνταγματάρχης Βάλτερ Στάιμπε, τους είπε ότι η μέρα προσφερόταν για ξεκούραση. Ήταν αμφίβολο εάν η συμμαχική αεροπορία μπορούσε να κάνει, εκείνη την ημέρα, τις συνηθισμένες της επιχειρήσεις.

Την ίδια πρόβλεψη διαβίβασε και στην OB West, το στρατηγείο του στρατάρχη φον Ρούντστεντ, ο οποίος σχεδίαζε να επιθεωρήσει την επομένη, μαζί με το γιό του, ένα νεαρό υπολοχαγό, τα αμυντικά έργα στις ακτές της Νορμανδίας. Ο στρατάρχης έδινε μεγάλη σημασία στις αναφορές σχετικά με τον καιρό. Με την τελευταία αναφορά έβλεπε ότι ο άσχημος καιρός βοηθούσε να λείπει από το στρατηγείο του.

Αργότερα την ίδια μέρα, λίγο μετά τη 1 το μεσημέρι, δηλαδή λιγότερο από 12 ώρες ως την Ημέρα-D, διαβιβάστηκε από την OB West στο Αρχηγείο του Χίτλερ, την OKW (Oberkommando der Wehrmacht) η αναφορά «Εκτίμηση των εχθρικών προθέσεων», που έλεγε: «Η συστηματική και ευκρινής αύξησης των αεροπορικών επιθέσεων δεικνύει ότι ο εχθρός έχει επιτύχει μέγα βαθμόν ετοιμότη-

τος». Ακολουθεί εκτίμηση για το πιθανό μέτωπο εισβολής που ήταν σε περιοχή κάπου σ' ένα σύνολο 1280 χλμ., και συνεχίζει: «Δεν υφίσταται ενδεχόμενο επικείμενης εισβολής...»

Η εκτίμηση αποδείχθηκε τελείως λανθασμένη. Σε όλα τα κλιμάκια της γερμανικής διοίκησης η κακοκαιρία είχε λειτουργήσει σαν υπνωτικό. Όλοι είχαν βασίσει τις εκτιμήσεις τους στην προηγούμενη εμπειρία από τις αποβάσεις των Συμμάχων στη Βόρειο Αφρική, Σικελία, Ιταλία, όπου οι Σύμμαχοι δεν είχαν επιχειρήσει απόβαση, αν οι πιθανότητες ευνοϊκών καιρικών συνθηκών δεν ήταν, σχεδόν, απόλυτες.

Στο Αρχηγείο του Ρόμμελ, στο Λα Ρος-Γκυγιόν, η δουλειά συνεχιζόταν σαν ο στρατάρχης να ήταν παρών. Ο επιτελάρχης του υποστράτηγος Σπάιντελ βρήκε ευκαιρία, βοηθώντας και του καιρού, το βράδυ της Δευτέρας 5 Ιουνίου να οργανώσει ένα δείπνο με αρκετούς καλεσμένους.

Στο Σαιν-Λο, στο Αρχηγείο του 84ου Συντάγματος ο ταγματάρχης Φρήντριχ Χάιν, αξιωματικός πληροφοριών, νωρίς το ίδιο βράδυ, σχεδίασε μία μικρή συγκέντρωση, γιατί ο διοικητής τους ο στρατηγός Έριχ Μάρκς, την επομένη είχε τα γενέθλιά του.

Πρωί-πρωί την Τρίτη 6 Ιουνίου, όλοι οι Ανώτεροι Διοικητές στην περιοχή της Νορμανδίας θα συμμετείχαν σε μεγάλη αντιαποβατική άσκηση επί χάρτου στη Ρεν.

Έτσι, όλοι σχεδόν οι ανώτατοι αξιωματικοί, αρχίζοντας από τον Ρόμμελ και κάτω, είχαν φύγει από το μέτωπο ακριβώς την παραμονή της απόβασης. Είχαν όλοι τους κάποιο λόγο. Λες και μια παράξενη μοίρα είχε φροντίσει να λείπουν από τις θέσεις τους την κρίσιμη ώρα.

Το κακό επιτάθηκε όταν η Γερμανική Ανωτάτη Διοίκηση αποφάσισε να μετακινήσει τα τελευταία σμήνη αεροσκαφών μάχης της Λουτβάφφε που βρίσκονταν στη Γαλλία, ακόμα πιο βαθιά στο εσωτερικό, έτσι που δεν μπορούσαν να φθάσουν μέχρι τη Νορμανδία. Ο λόγος ήταν ότι τα χρειαζόνταν για την άμυνα του Ράιχ.

Συνεχίζεται